

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-1686/18-A

Název	Modrý klíč - základní škola speciální a mateřská škola speciální, o.p.s.
Sídlo	Smolkova 567, 142 00 Praha 4 - Kamýk
E-mail	modryklic@modry-klic.cz
IČ	25765710
Identifikátor	600000231
Právní forma	Obecně prospěšná spol.
Zastupující	Ing. Mgr. Milana Remarová
Zřizovatel	Mgr. Radovan Netušil
Místo inspekční činnosti	Smolkova 567, 142 00 Praha 4 - Kamýk
Termín inspekční činnosti	11. 6. 2018 – 13. 6. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Modrý klíč - Základní škola speciální a mateřská škola speciální, o.p.s. (dále „škola“ nebo „instituce“) vykonává činnost základní školy (obor vzdělávání Základní škola speciální), mateřské školy. Přípravný stupeň ZŠ speciální aktuálně není naplňován.

Škola vzdělává žáky a děti těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami.

Škola realizuje svou činnost v rámci projektu *Modrý klíč*, který řeší poskytování komplexní péče v celoživotní návaznosti, zejména z hlediska sociálních služeb. Pracovníci poskytující tyto služby v rámci druhého subjektu Modrý klíč, o.p.s., se podílejí na práci se žáky, zejména v oblasti asistence sociálních služeb, fyzioterapeutických služeb, stravování, rehabilitačních pobytů v přírodě a zajištění volnočasových aktivit. Činnosti školy a poskytovatele sociálních služeb jsou personálně i materiálně úzce propojeny.

Kapacita oboru ZŠS (30 míst) byla k termínu inspekční činnosti využita na 40 %. (12 žáků). Žáci se vzdělávají podle školního vzdělávacího programu školy *Modrý klíč – základní škola speciální a mateřská škola speciální, o.p.s.* (dále „ŠVP“), zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní školu speciální (díl II.). Individuální vzdělávací potřeby jsou specifikovány pro některé žáky v individuálním vzdělávacím plánu (dále „IVP“). Vzdělávání žáků probíhá ve dvou třídách, vzdělávání je prodlouženo o 1 rok. Děti v MŠ se vzdělávají podle *Školního vzdělávacího programu Mateřské školy Modrý klíč - základní škola speciální a mateřská škola speciální, o.p.s.* Kapacita jednotřídní MŠ (6 dětí) byla v době inspekční činnosti plně využita. Výchovně vzdělávací proces zajišťuje včetně ředitelky školy 7 pedagogických pracovníků (dvě učitelky a dvě asistentky pedagoga v ZŠ, jedna učitelka a jedna asistentka pedagoga v MŠ).

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) uplatňuje ve funkci své dlouhodobé řídicí a odborné zkušenosti. V procesu řízení vychází z kvalitní a reálně stanovené koncepce rozvoje školy. Hlavním cílem je zpřístupnit dětem a žákům s těžkým postižením vzdělávání, individuálně rozvíjet jejich zachovalý potenciál, který jim umožní soběstačnost podle individuálních možností a schopností. Koncepční záměry konkretizuje v pravidelně vypracovávaném ročním *Rozvojovém plánu*, ředitelce se je daří postupně naplňovat (např. v oblasti materiálních podmínek (relaxační místnost *Bílý pokoj*, terénní úpravy zahrady, oprava terasy). Styl řízení klade důraz na rozvíjení týmové spolupráce všech pedagogů a zaměstnanců, kompetence deleguje zejména na zástupkyni ředitelky. Vzhledem ke své pracovní vytíženosti a velké zodpovědnosti na pozici zástupkyně ředitelky, výchovné poradkyně metodičky prevence sociálně patologických jevů a učitelky ve třídě MŠ, se jí daří svěřené úkoly kvalitně naplňovat. Přesto by bylo vhodné směřem ke vzdělávání v MŠ posílit personální pedagogické zajištění. Dílčími kompetencemi (zajištění spolupráce s asistenty ve třídě) jsou pověřeny třídní učitelky. Organizace chodu školy je účelná, vychází z její velikosti a rodinného prostředí. Ředitelka využívá tyto výhody k přímé každodenní komunikaci a osobnímu kontaktu s pedagogy. Úroveň kvality vzdělávání sleduje pravidelnou hospitační činností zástupkyně ředitelky, která dává pedagogům kvalitní zpětnou vazbu a svá zjištění předává a pravidelně konzultuje s ředitelkou. Vedení školy sleduje posun v kvalitě práce jednotlivých pedagogů (podle sledovaných kritérií, např. práce se žákem, koncepčnost, komunikace a týmovost, vedení dokumentace). Další účinnou formou hodnocení práce učitelů i jejich vlastního hodnocení jsou kvalitní *osobní plány profesního rozvoje pedagogů*. V rámci autoevaluačních mechanismů řízení školy ředitelka využívá pravidelně předkládaného dotazníkového šetření (jedenkrát za dva roky) zákonným zástupcům, ze kterého vplynuly pozitivní zjištění o jejich spokojenosti (např. kvalita vzdělávání, informovanost, komplexnost služeb). Obdobně je zjišťována spokojenost pedagogů (např. pracovní zázemí, syndrom vyhoření). S výsledky dotazníků vedení školy pracuje, v případě potřeby jsou pedagogům nabízeny supervize a semináře.

Ve své činnosti se opírá o *Poradní sbor*, který za přítomnosti zřizovatele (zároveň zástupce ředitelky Modrého klíče), zástupkyně ředitelky školy a vedoucích všech úseků poskytovatele sociálních služeb projednává každý týden všechny důležité otázky týkající se činnosti školy. Informace směrem k dalším pracovníkům účinně přenáší na pravidelných setkáních (provozních poradách) zástupkyně ředitelky. S pedagogickou radou projednává zásadní dokumenty a přijímá opatření týkající se vzdělávací činnosti i organizačního zajištění provozu školy. Součástí řízení je funkční informační systém, kromě standardního využívání nástěnek k jeho efektivitě přispívá i systém nově vytvořeného vnitřního elektronického přenosu informací umožňující konstruktivní komunikaci mezi pedagogy a vedením školy. Komunikace školy se zákonnými zástupci je tak nastavena velmi efektivně a přispívá k zajištění stále dobrých vztahů. Škola účelně využívá aktuální webové stránky, pravidelná setkání v pololetí a před koncem školního roku se zákonnými zástupci při individuálním hodnocení jednotlivých žáků. Se zákonnými zástupci pedagogové komunikují při každodenní návštěvě školy (předávání žáků), dále jsou jim k dispozici konzultace. Zákonní zástupci se dále účastní neformálních akcí (slavnosti Dny pro Modrý klíč, hudební festival). Škola kromě zákonných zástupců má úzkou kooperaci s druhým právním subjektem Modrého klíče, o.p.s., tj. poskytovatelem sociálních služeb. Mimo aktivní spolupráce se zřizovatelem, správní radou, školskou radou, probíhá přínosná kooperace s MČ Praha 12, se Společností pro podporu lidí s mentálním postižením a se školskými poradenskými zařízeními.

Personální podmínky školy jsou velmi příznivé a umožňují kvalitní realizaci vzdělávacího procesu. Výsledkem účinné personální práce ředitelky je stabilizovaný pedagogický sbor. Věková struktura sboru je vyvážená. Předpoklad odborné kvalifikace splňují všichni učitelé, kvalifikaci nespĺňuje pouze jedna ze tří asistentek pedagoga (k potřebnému vzdělání je již přihlášená). Ředitelka vytváří výborné podmínky pro DVPP, plánovaný systém vychází z koncepčních záměrů a analýzy potřeb školy, přihlíží i zájmům jednotlivých pedagogů. Výhodou je, že některé vzdělávací akce zajišťuje vedení školy pro všechny pedagogy interně, využívá vlastní akreditaci školící instituce Modrý klíč, o.p.s. (např. kurz poskytování 1. pomoci, vnitřní předpisy, seminář o sexualitě), ve sledovaném období učitelky absolvovaly řadu seminářů s odbornou tematikou (např. bazální stimulace, komplexní péče o dívky s Rettovým syndromem, autismus v praxi, synergická reflexní terapie).

Finanční zdroje školy tvoří zvýšená dotace ze státního rozpočtu a mzdové prostředky z rozvojového programu MŠMT pro asistenty pedagoga. Ve sledovaném období škola obdržela finanční neúčelové dary od fyzických osob. Materiální a finanční podmínky umožňují realizaci ŠVP a zajišťují plynulý chod školy.

Vedení školy usiluje o vytvoření optimálních materiálních podmínek pro vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) a jejich účelné využívání. Škola má potřebné množství speciálních a kompenzačních pomůcek a dalších nezbytných prostředků ke vzdělávání, např. kompenzační pomůcky na bázi výpočetní techniky, které pedagogům pomáhají zmírnit nebo eliminovat negativní důsledky postižení žáků (např. omezená pohyblivost, alternativa v komunikaci, neklid, střídání nálad). Při jejich výběru zohledňují jejich účelnost pro žáky a jednoduchost v obsluze. Zkvalitňování materiálně technického vybavení školy je realizováno na základě dlouholetého plánování a komplexního monitorování potřeb žáků a dětí se zdravotním postižením. Nově zrekonstruovaná relaxační místnost (Snoezelen) nabízí bezpečné stimulující prostředí a různé smyslové podněty v příjemné atmosféře. Prostředí školní zahrady je velmi udržované a inspirativní s moderními herními prvky a rozlehlou plochou, která nabízí vhodný prostor k potřebnému využití.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem sledovaného vyučování v MŠ a ZŠS byla přátelská, respektující atmosféra a vzájemná důvěra, vstřícná komunikace a empatický přístup pedagogů k dětem a žákům.

Vzdělávání dětí MŠ se vyznačovalo souhrou učitelky s asistentkou pedagoga v kooperaci s další osobou poskytující dětem podporu při vzdělávání (dále „asistentka“). Jednotný pedagogický styl, včetně využití domluvených rituálů a opakování činností, rozvíjel prosociální vztahy mezi dětmi a podporoval uvědomění si druhých. Po příchodu dětí probíhaly individuální aktivity s přiměřenou mírou dopomoci dospělých. Každému z nich učitelka s asistentkami věnovaly velkou pozornost a systematicky činnosti rozvíjely podle individuálních potřeb a vývojových možností jednotlivců. Projevy dětí byly odlišné v závislosti na jejich aktuálním rozpoložení souvisejícím se zdravotním znevýhodněním, ale bylo zřejmé, že většina z nich má aktivní zájem o sociální interakci. Tým dospělých vedl děti citlivě k tomu, aby si uvědomovaly, kdo s nimi chodí do třídy a postupně si vytvářely kladný vzájemný vztah. Nabízené aktivity plynule přecházely od řízených ke spontánním s krátkými časovými intervaly. Průběžná motivace a využívání oblíbených hraček i multisenzorických pomůcek rozvíjely u dětí jejich krátkodobou pozornost. Učitelka i asistentky reagovaly na potřebu spánku některých dětí a vytvořily podmínky pro relaxaci. Vhodné zařazení zpěvu s doprovodem hudebních nástrojů směřovalo k uvolnění dětí a vzbuzení jejich zájmu. Během celého dne byly děti podněcovány k pravidelnému pití a přirozenou formou byly upevňovány hygienické a stravovací návyky vzhledem k individuálním možnostem.

Sledovaná výuka v ZŠS zohledňovala aktuální možnosti a schopnosti žáků. Během výuky byla vhodně zařazována aktivní i pasivní relaxace. Pedagogové využili např. místa pro odpočinek či polohování žáka, efektivně volili pestré, střídající se činnosti a podněty působící na aktivaci hmatové, sluchové a zrakové percepce (např. harmonie zvuků a tónů, poslech písní, odlišnosti barev, obrázků). Důraz byl kladen i na osvojování základů sebeobsluhy. Mnohé činnosti vedly k nácviku jemné i hrubé motoriky (např. úchop drobného hudebního nástroje s dopomocí, pomůcky ke kreslení či přípravě pokrmů). Pedagogové pružně reagovali na hygienické nároky jednotlivých žáků. Zařazovali takové formy a metody práce, které odpovídají speciálně pedagogickým postupům a práci se žáky s těžkým mentálním postižením a kombinovanými vadami. Při výuce ve třídě většinou efektivně spolupracoval učitel s asistentem pedagoga, případně i s přítomným asistentem sociálních služeb, kooperace učitelky s asistenty se v jedné ze dvou tříd odlišovala větší souhrou a zkušeností. Pedagogové oceňovali snahu a dlíčí pokrok, povzbuzovali žáky k následné aktivitě. Využívali názorných pomůcek, alternativní a augmentativní komunikaci (dále „AAK“), obrázky, fotografie, piktogramy, grafické symboly (např. pro počasí mrak, sluníčko) a schémata (např. denní rozvrh činností), ale využívání AAK bylo spíše nesystematické, intuitivní s nedostatečnou názornou oporou. Učitelé využívali iPad jako didaktickou techniku pro sledování pohádky, ilustraci různých činností, nebo elektronický komunikátor (uvítání suplující pozdrav verbálně nekomunikující žákyně). Výuka se přes svou náročnost a často i proměnlivý psychický stav některých žáků vyznačovala vstřícností, trpělivostí a pedagogickým optimismem, vytvářejícími příjemné zázemí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávací výsledky dětí v MŠ odpovídají jejich možnostem a schopnostem vzhledem k věku a typu znevýhodnění.

Pedagogická diagnostika je založena na pečlivém pozorování dětí, které je potřebně analyzováno (např. využívání vhodných metod a forem práce, včetně používání pomůcek a hraček, metodické postupy pro rozvoj vzdělávacích oblastí vzhledem ke zdravotnímu znevýhodnění). Koncepce pedagogické diagnostiky vede k účelnému vyhodnocování pokroků dětí a vytyčování dalších pedagogických záměrů, poznatky jsou zúročeny ve vzdělávacím procesu formou cílené a přiměřené individuální intervence.

Vstup do budovy i areálu je elektronicky zabezpečen. Ve třídě MŠ jsou dveře opatřeny upravenou klikou i bezpečnostním zajištěním dveří, aby děti nemohly nepozorovaně opustit prostor. Zdravý životní styl je podporován např. pravidelným pobytem dětí venku, plaváním v bazéne s teplou vodou přímo v areálu školy a výjezdem některých dětí na projížďky na koni. Dlouhodobě škola pořádá ozdravné pobyty dětí (škola v přírodě).

S ohledem na závažné postižení žáků ZŠŠ je přístup pedagogických pracovníků ke vzdělávání v obou třídách specifický, náročný a velmi individuální a to s ohledem na možnosti, schopnosti a momentální zdravotní stav žáků a s tím související jejich celkově kolísavé rozpoložení v průběhu dne. Slovní hodnocení napomáhá reálně a objektivně vyjádřit nejen získané schopnosti žáků, jejich míru zvládnutých dovedností, návyků, samostatnosti a dopomoci, ale také jejich motivaci k jednotlivým činnostem dne. Z hodnocení vyplývá, že všichni žáci ve školním roce 2016/2017 úspěšně ukončili vzdělávání, s žádným žákem a jeho zákonným zástupcem pedagogové neřešili neomluvenou absenci. Omluvená absence žáků je vysoká, ale je akceptovatelná s ohledem na jejich nemoc, nutnost pravidelných lékařských kontrol a zákroků, domácího zotavení v době jejich indispozice.

Pozice výchovného poradenství a metodika prevence jsou v kompetenci zástupkyně ředitelky, která pravidelně komunikuje s pedagogickými pracovníky. Odborná péče o žáky je zastoupena speciálními pedagogy jako kmenovými učiteli ve třídách a v případě potřeb rodičů poskytuje vedení školy kontakty na odborníky z řad psychologů. V oblasti řešení sociálně patologických jevů se škole velmi dobře osvědčilo řešení výchovných problémů žáků (např. zvýšená citlivost na zátěž s projevy sebepoškozování, agresivity vůči druhé osobě, stigmatizace a intolerance) v tzv. „řešící skupině“ společně s vedením školy a dalším pedagogickým pracovníkem znalým problematiky. Snahou pedagogů je vždy problém popsat, analyzovat a přijmout konkrétní opatření, popř. doporučení rodičům k vyšetření odborníkem. Pedagogický personál je také proškolen k problematice sexuální výchovy speciálně pro děti s mentálním postižením (zdraví a ochrana zdraví, vnímání odlišností ve vývoji dívky a chlapce), v případě potřeby rychle a operativně vzniklý problém řeší společně s rodiči. V rámci kariérového poradenství po ukončení vzdělávání žáků (tj. základů vzdělávání) zástupkyně ředitelky přestupy na jinou odbornou speciální školu řeší minimálně (nižší míra mentálních schopností a samostatnosti žáka), protože žáci mají možnost přestupu do chráněných dílen (rozvíjení praktických dovedností) nebo stacionáře (nedílné činnosti) v rámci sociálních služeb Modrý klíč o.p.s.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Škola si od poslední inspekční činnosti udržuje kvalitní úroveň výchovně vzdělávacího procesu žáků se středně těžkým a těžkým mentálním postižením,
- snížení počtu tříd v ZŠS, ale nárůst žáků s těžkým postižením.

Silné stránky

- Zajištění komplexní péče s věkovou návazností od předškolního vzdělávání, přes základní vzdělávání po následnou péči v poskytování sociálních služeb (denní a týdenní stacionář, chráněné dílny) v rámci společného projektu Modrý klíč,
- systematické řízení školy (důraz na týmovou práci, kvalitní zpětnou vazbu pedagogům, osobní plány profesního rozvoje),
- kvalitní personální podmínky a DVPP,
- empatický, profesionální a individuální přístup pedagogů při vzdělávání v MŠ a ZŠS,
- materiální podmínky pro vzdělávání,
- oboustranně přínosné partnerství školy se zákonnými zástupci i dalšími subjekty,
- důsledné sledování a pravidelné vyhodnocování individuálního pokroku dětí a žáků,
- účelné vedení měsíčních tematických plánů s komplexními pedagogickými záměry pro individualizaci vzdělávání dětí,
- přívětivé, estetické prostředí a pozitivní atmosféra,
- respektování principů diferenciací a individuálních potřeb žáků při výuce v ZŠS,
- týmová práce učitel, asistent pedagoga, další osoba poskytující žákovi podporu (asistent sociálních služeb).

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Zaměřit DVPP také na metodiku využívání alternativní a augmentativní komunikace.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Personální posílení v MŠ pedagogickým pracovníkem.

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zakladatelská listina obecně prospěšné společnosti Soukromé speciální školy – Modrý klíč, o.p.s., notářský zápis NZ 15/99 ze dne 18. 1. 1999
2. Usnesení Městského soudu v Praze F 32177/2006 ze dne 7. 4. 2006 o návrhu na zápis změny do rejstříku obecně prospěšných společností s názvem Modrý klíč – základní škola speciální a mateřská škola speciální

3. Smlouva o vzájemné spolupráci mezi Modrý klíč – základní škola speciální a mateřská škola speciální, o.p.s. a Modrý klíč o.p.s. ze dne 1. 12. 2013 s platností od 1. 1. 2014
4. Rozhodnutí MŠMT č. j. 9 159/2010-21 ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 14. 4. 2010 s účinností od 1. 9. 2010
5. Plná moc (Jmenovací dekret ředitelky školy) udělená po dobu výkonu funkce ředitelky, ze dne 21. 5. 1999
6. Koncepční záměr rozvoje školy Modrý klíč – ZŠS a MŠS, o.p.s., aktualizace ke dni 1. 1. 2014
7. Rozvojový plán (včetně DVPP) na školní rok 2017/2018 ze dne 15. 8. 2017
8. Vlastní hodnocení za období školních let 2015/2016 a 2016/2017 ze dne 11. 6. 2017
9. Školní vzdělávací program školy Modrý klíč – základní škola speciální a mateřská škola speciální, o.p.s., platný od 1. 9. 2010, včetně aktualizace od 3. 9. 2017
10. Školní vzdělávací program Mateřské školy Modrý klíč – základní škola speciální a mateřská škola speciální, o.p.s., platný od 1. 9. 2010, aktualizace od 1. 1. 2018
11. Školní řád ze dne 1. 2. 2018
12. Plán hospitační činnosti školy Modrý klíč – ZŠS a MŠS, o.p.s. pro školní rok 2017/2018 ze dne 21. 9. 2017
13. Školní řád ze dne 1. 2. 2018
14. Kniha úrazů k termínu inspekční činnosti
15. Třídní knihy tříd MŠS a ZŠS vedené k termínu inspekční činnosti
16. Minimální preventivní program školy Modrý klíč – ZŠS a MŠS, o.p.s.
17. Kritéria přijímání dětí a žáků ke vzdělávání
18. Přehledy docházky dětí do MŠ vedené ve školním roce 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
19. Diagnostické záznamy dětí – školní rok 2017/2018 k termínu inspekční činnosti
20. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu k 31. 12. 2017
21. Výkaz zisku a ztráty 2017
22. Účetní závěrka 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor

Jiří Wagner, v. r.

Mgr. Ing. Jana Čalová, školní inspektorka

Čalová, v. r.

Mgr. Pavlína Matoušková, školní inspektorka

P. Matoušková, v. r.

V Praze 21. 6. 2018

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Mgr. Milana Remarová, ředitelka školy

Remarová, v. r.

V Praze 27. 6. 2018